

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет
Кафедра образотворчого мистецтва

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)
ХУДОЖНІЙ ТЕКСТИЛЬ**

Відомості про викладачів

ПІБ	ст.вик. Цебенко Любомир Іванович
Профіль викладача	http://bit.ly/3YWYyDS
e-mail	l.i.tsebenko@npu.edu.ua
Курс в Moodle:	

1. ОСНОВНА МЕТА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Мета курсу - засвоєння історії й особливостей розвитку художнього текстилю, які відображають стилістичну своєрідність мистецтва, різні історичні періоди, регіональні особливості національних шкіл. Курс дозволяє ознайомитись із мистецькою спадщиною народів світу та України, текстильною орнаментикою та розвинути навички застосування отриманих знань в розробці декоративних композицій.

Ми з вами дослідимо,

- особливості розвитку художнього текстилю у творах різних історичних періодів,
- регіональні особливості зарубіжної та української текстильної орнаментики у творах декоративного мистецтва,
- навчимося застосовувати знання композиційних та колористичних рішень художнього текстилю у виготовленні власних творів,
- виконаємо на основі замальовок орнаментальних структур із різних історичних періодів авторську роботу.

Ми розширимо ваш практичний досвід художника у процесі вирішення наступних завдань:

- навчитись орієнтуватись в історичних стилях орнаментики;
- застосовувати художні засоби для самостійного виконання декоративних композицій;
- послідовно грамотно проектувати творчу роботу на обрану тему в авторській розробці.

Ми прагнемо створити креативну зону, що буде потребувати вашої здатності надихатися творчістю інших, створювати виклик звичним уявленням про сферу діяльності художника, сприяти виходу із зони комфорту, відкривати двері для інновацій.

Наприкінці курсу ви відчуєте, що сфера ваших зацікавлень розширилася, ви будете більш мобільними та затребуваними на ринку візуального творення.

2. МІСЦЕ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Освітній рівень	бакалавр
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Освітня програма	«Образотворче мистецтво»
Шифр освітнього компонента	ВВ02.04
Семестр навчання	7 семестр

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР1. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу

ПР2. Застосовувати знання з історії мистецтва у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПР3. Трактувати формотворчі засоби композиції як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку в комунікативному просторі.

ПР4. Розуміти вагому роль українських мистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого та сучасного візуального мистецтва.

ПР5. Генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

ПР6. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

4. КОРОТКИЙ ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Загальні відомості про декоративні тканини. Джерела вивчення історії декоративної тканини. Значення орнаменту в декоративному мистецтві.

Тканини Стародавнього Єгипту, Стародавньої Греції та Стародавнього Риму.

2. Тканини Середньовіччя. Особливості візантійської тканини. Килими Арабського Сходу. Тканини Індії, Китаю і Японії. Центри текстильного виробництва в країнах Арабського Сходу – Сирія, Палестина, Іран, Ірак, Туреччина (арабеска, каліграфія).

3. Тканини і шпалери Західної Європи в епоху середньовіччя. Килим із Байо. Тематика шпалер (релігійна, історична). Готичні тканини. Поширення вишивки.

4. Розвиток шпалери у Франції, Фландрії, Іспанії, Італії в XVII-XVIII ст. Мануфактура братів Гобеленів в Парижі. Творчість Ш. Лебрена, Ф. Буше, Ж. Удрі, Ватто у Франції, Рубенса у Фландрії.

5. Художній текстиль XIX-XX ст. Творчість У. Морріса. Розвиток стилю модерн. Творчість Ж. Ж. Люрса (Франція). Новаторство Ж. Люрса в художньому текстилі. Новітній текстиль Використання нетрадиційних матеріалів.

6. Історія тканини та килимарства України. Ткацтво, вибійка, вишивка в Київській Русі. Техніка гаптування. Поширення рослинного орнаменту у декоруванні тканин з другої половини XVIII ст. Гаптування одягу козацької старшини. Історико-етнографічне районування України (XIX ст.).

7. Килимарство України у XVII-XVIII ст. Орнамент та колористика килимів.

8. Одягові народні тканини та вибійка у XVII-XVIII ст. Регіональні особливості. Центр перебірного ткацтва – Кролевець. Композиційно-орнаментальна структура кролевецьких рушників.

9. Історія тканин і килимарства України від XX до XXI ст. Особлива увага професійних мистців України до орнаменту на початку XX ст. Текстильні орнаменти в декоративному мистецтві у творчості В. Кричевського, О.

Саснка. Поява тематичного й орнаментально-тематичного килимів.

10. Розвиток гобелена у 50-90-ті роки ХХ ст. Творчість І. та М. Литовченко, В. Федька, М. Біласа, О. Машкевича, М. Шнайдер-Сенюк, Л. Довженко. Розвиток традиційного килимарства. Творчість Н. Бабенко, Л. Товстухи, О. Бабенко. Розвиток ткацтва в Україні. Творчість Г. Верес, Г. Василячук, С. Нечипоренка. Розвиток батику в Україні. Техніки розпису. Сучасний текстиль. Основні тенденції.

11. Замалюйте фрагменти текстильних орнаментів різних історичних періодів та країн.

12. Створення декоративної авторської композиції (тканини, килима, гобелена) з використанням орнаменту на обрану тему.

ПРАКТИЧНА РОБОТА

1. Фрагменти текстильних орнаментів різних історичних періодів та країн.. 8

2. Створення кольорового ескіза і повнорозмірного картону в обраному матеріалі 8

3. Створення декоративної авторської композиції з використанням орнаменту на обрану тему. 14

4. Візуалізація застосування в інтер'єрі з допомогою Adobe Photoshop або подібного графічного редактора 4

5. ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО КОМПОНЕНТА

Рік і семестр навчання **3 рік, 6 семестр; 4 курс, 7 семестр**

Кількість кредитів **3**

Загальна кількість годин **90**

Лекційні заняття **-**

Практичні заняття **34**

Самостійна робота **56**

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Практико-орієнтоване персоніфіковане викладання, копіювання, навчально-творчі завдання, творчі ситуації, майстер-клас, творчий проект.

ФОРМИ НАВЧАННЯ

Лабораторний практикум з елементами майстер-класів

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання продуктів творчої діяльності.

7. ПОЛІТИКА КУРСУ

1. Лабораторні заняття проходять у творчій атмосфері майстер-класів, де заохочується навчання у співпраці, спільне обговорення результатів навчальної творчої роботи. Ми підтримуємо індивідуальний вибір студентом тем для творчих робіт.

2. Ми очікуємо від вас відповідального ставлення до творчого розвитку, відпрацювання пропущених з поважних причин занять (підтверджених документами причин), а також бережного користування обладнанням, застосованим у навчанні.

3. В інтересах усіх учасників курсу наполегливо рекомендується, щоби результати практичної роботи були надані у визначений термін або раніше. Зверніть увагу, що роботи, представлені із запізненням, не будуть зараховуватися без попередньої згоди викладача. Якщо у вас виникають труднощі з виконанням завдань, приходьте на консультації, щоби ми могли

працювати разом. Поточні завдання не розглядаються після останнього дня практичних занять (або останнього дня заняття за модулем, якщо їх декілька).

Просимо зважати на те, що вихідні дні (субота і неділя) є не тільки у студентів, але й у викладача, і, відповідно, вони не враховуються у дедлайнах виконання робіт, консультацій і запитів до викладача; завдання і запити, надіслані у ці дні студентами, можуть залишатися без відповіді на вище наведеній підставі.

4. Якщо у вас виникатимуть питання щодо оцінки або бажання оскаржити її, коректним буде запитати про це протягом дня після її отримання. Виявлення, запобігання і врегулювання конфліктів регулюється Положенням про врегулювання конфліктів у УДУ імені Михайла Драгоманова <https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-vrehuliuvannia-konfliktiv-v-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>

5. Ми підтримуємо найвищі стандарти академічної доброчесності, отже, неприпустимими є списування, копіювання робіт інших студентів/художників, плагіат, обман та інші види шахрайства. Ми можемо навчатися в інших, проте завжди несемо індивідуальну відповідальність за власну роботу і розуміння матеріалу. Будь-який студент, який не в змозі віддати належне за ідеї або матеріали, взяті з інших джерел, винний у плагіаті. Етичні принципи академічного навчання в університеті реалізуються згідно Положення про академічну доброчесність <https://udu.edu.ua/universytet/prozoryi-universytet#polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-v-udu>.

6. Більшість наших завдань матимуть центральну мету побудови художніх навичок, створення авторського твору мистецтва та його презентації під час оцінювання. Публічний показ вашої творчої роботи буде невід'ємною частиною курсу, і ми створюємо її з метою, щоб, як мінімум, наші проекти були представлені на інстаграм сторінці кафедри https://www.instagram.com/art_dragomanov або в арт галереї Університету; і якщо ви не готові до відчуження майнових прав на свій твір (ст.12.2., ст. 16 Закону України « Про авторське право і суміжні права», 1994), прохання не представляти його на екзаменаційному перегляді.

7. Відповідально та етично взаємодійте зі штучним інтелектом, критично оцінюйте результати, отримані за його допомогою. Використання штучного інтелекту має бути обов'язково зазначеним.

8. Не бійтеся помилятися. Хоча ми, звичайно, будемо оцінювати ваші навчальні результати, але ми ніколи не будемо судити про вас, ваш інтелект і ваші здібності.

8. ОСНОВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

1. Кара-Васильєва Т., Чегусова З. Декоративне мистецтво України ХХ століття: У пошуках «великого стилю». К. : Либідь, 2005. 278 с.
 2. Саєнко Н. Олександр Саєнко : До становлення і розвитку українського монументально-декоративного мистецтва ХХ століття. Київ : Вид-во ім. Олени Теліги, 2003. 558 с.
 3. Шевнюк О.Л. Словник термінів образотворчого мистецтва. К., 2013
 4. Шевнюк О.Л. Методика викладання образотворчого мистецтва у вищих навчальних закладах. К.: Освіта України, 2017
-

9. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється згідно Порядку контролю якості знань студентів УДУ імені Михайла Драгоманова <https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-poriadok-kontroliu-iaкости-znan-studentiv-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Текстильне пано в обраній техніці, візуалізація в інтер'єрі	100
Поточний рейтинговий бал - залік	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	5 балів	4 бали	3 бали	0 балів
Змістова повнота й оригінальність арт-проекту 33,3%	Ідея арт-проекту повністю відповідає змісту завдання, є художньо виразною та цілісною, самостійною й завершеною	Ідея арт-проекту в основному відповідає змісту завдання, є достатньо виразною та завершеною, містить елементи оригінальності	Ідея арт-проекту частково відповідає змісту завдання, є маловиразною й недостатньо завершеною заснованою, на існуючих зразках	Ідея арт-проекту не відповідає змісту завдання або є невиразною та шаблонною
Образотворча грамотність арт-проекту 33,3%	Студент доцільно застосовує закони і прийоми композиції (єдність, контраст, баланс, рух, домінанта, ритм тощо), колірні гармонії, різні прикладні техніки, досягаючи виразності художнього образу	Студент частково застосовує закони і прийоми композиції (єдність, контраст, баланс, рух, домінанта, ритм тощо), колірні гармонії, різні прикладні техніки, частково досягаючи виразності художнього образу	Студент застосовує закони і прийоми композиції, колірні гармонії та використовує різні прикладні техніки на елементарному рівні з порушенням балансу художніх змісту й форми	Студент ігнорує закони і прийоми композиції, колірні гармонії, потенціал різних прикладних технік
Художня репрезентація 33,3%	Студент демонструє прикладну майстерність, високу культуру художньої репрезентації результату, повний контроль за технологічним процесом	Студент на належному рівні демонструє прикладну майстерність, поодинокі моменти порушення культури художньої репрезентації не впливають на загальне художнє враження	Студент слабо володіє прикладною майстерністю, численні порушення культури художньої репрезентації та недостатній контроль за технологічними процесами заважають художньому сприйманню	Студент не володіє прикладними техніками, культурою художньої репрезентації та контролем за технологічним процесом

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва, протокол №__ від 2025 р.